

"İkinci kelime avâmı kine, hasede, mübarezeye sevk edip rahat-ı beşeriyeyi birkaç asırdır selb ettiği gibi, şu asırda sa'y, sermaye ile mübareze neticesi, herkesçe malûm olan Avrupa hâdisât-ı azîmesi meydana geldi." İzah eder misiniz, bu hadise nedir?

Avrupa hadisesi emek sermaye çatışmasına işarettir. Evet,1789 Fransız İhtilali ile başlayıp bolşevik hareketi ile devam edip en nihayetinde İkinci Dünya Savaşını netice veren ve ondan sonra soğuk savaşa yerini bırakan emek sermaye çatışması, insanlık tarihinin en karanlık dönemlerinden bir dönemdir ki, bu karanlığın en önemli alt faktörü iki kelimedir:

"İşârâtü'l-İ'câz'da ispat edildiği gibi, bütün ihtilâlât-ı beşeriyenin madeni bir kelime olduğu gibi, bütün ahlâk-ı seyyienin menbaı dahi bir kelimedir."

"Birinci kelime: Ben tok olayım; başkası açlıktan ölse bana ne!"

İkinci kelime: Sen çalış, ben yiyeyim..."(1)

Birinci kelime zekat ve yardımlaşma ruhunun terk edilmesi anlamına geliyor. İkinci kelime ise, bencilliğin en alçakçası olan faizciliğe işaret ediyor.

(1) bk. [Sözler, Yirmi Beşinci Söz, Birinci Şule.](#)